

บทที่ 5

บทสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญ
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้อาศัยข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 206 คน จากโรงเรียน 7 แห่งโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน จากโรงเรียน 7 แห่ง ผู้บริหารที่ให้ข้อมูลดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 คนและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนจำนวน 1 คน
3. การเก็บข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันเป็นแบบสอบถามประเภท Check List

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นแบบสอบถามประเภท Rating Scale มีข้อคำถามทั้งหมด 35 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาและแก้ไขเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นคำถามปลายเปิด

2. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารด้วยตนเอง โดยใช้เทปบันทึกเสียง แล้วนำมาถอดเทปนำข้อมูลที่ได้ตีความข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลแล้วสรุปเป็นแบบแผนทางความคิด

3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงจากโรงเรียนที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ 3 อย่างคือ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากจากแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัด กรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญ โดยผู้วิจัยนำไปแจกและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บริหารที่ให้การสัมภาษณ์ ประสานงานนัดวันให้สัมภาษณ์และไปสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่กำหนด คือ วันที่ 21-30 มกราคม 2547

3. การสังเกตแบบมีส่วนร่วมผู้วิจัยได้ดำเนินการสังเกตการปฏิบัติงานและได้จดบันทึกเริ่มดำเนินการตั้งแต่ เดือน ธันวาคม 2546 เป็นต้นมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เชงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยการตีความข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสรุปข้อมูลโดยการสรุปหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนหรือคล้ายคลึงแล้วนำไปเปรียบเทียบกับอีกสองแหล่งข้อมูล

3. ข้อมูลจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการซักถาม การบันทึก สิ่งที่สังเกตเห็นแล้วพิจารณาความเป็นเหตุเป็นผลและความสอดคล้องของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จากนั้นสรุปและสังเคราะห์ข้อมูลก่อนนำเสนอผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี วุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีและดำรงตำแหน่งครูผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนเป็นส่วนใหญ่

2. ประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา

2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า

ระดับของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญมีความเห็นตรงกันระหว่างผู้บริหารและครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิภาพด้านวิธีการและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.65$) คิดเป็นค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ประสิทธิภาพด้านการบริหารบุคคลอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 3.55$) ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานงบประมาณ และด้านวัสดุ-อุปกรณ์ ปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$ และ $\bar{X} = 3.21$ ตามลำดับ)

2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า

การบริหารงานบุคคล พบว่า การประชาสัมพันธ์โรงเรียนทุกโรงเรียนมีการคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลที่มารับผิดชอบและมีคำสั่งแต่งตั้งกำหนดขอบข่ายงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน โดยบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวไม่มีวุฒิทางการศึกษาทางด้านประชาสัมพันธ์ การบริหารงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ทุกโรงเรียนไม่มีการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารโดยตรง และการบริหารจัดการในด้านวิธีการและกิจกรรม มี 2 ลักษณะ คือ การประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนและการประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ทางโรงเรียนที่จัดขึ้นเป็นอย่างดี และยังให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มใจและพึงพอใจ ในส่วนปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน มี 3 ประการ คือ ด้านบุคคลไม่มีวุฒิทางการศึกษาด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่มีการจัดสรรงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ และไม่มีการจัดสรรด้านวัสดุอุปกรณ์

ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นแนวโน้ม และแนวทางในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ว่า ทุกโรงเรียนได้มองเห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ และควรมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้และความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า และมั่นใจ

ประสิทธิภาพของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยหลายอย่าง โดยสร้างเป็นแนวสรุปได้ว่าการประชาสัมพันธ์จะต้องมีองค์ประกอบด้านบุคคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และ ด้านการบริหารจัดการ คือ การประชาสัมพันธ์ภายใน และการประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน เข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารงานการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ

เพื่อให้ทราบประสิทธิภาพของการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ทุกโรงเรียนมีการติดตามผลการประชาสัมพันธ์ทุกครั้ง เช่นการสอบถามนักเรียน สุ่มถามผู้ปกครอง หรือแม้แต่ใบตอบรับที่นักเรียนนำส่งคืนครูประจำชั้น เพื่อนำข้อบกพร่องไปพัฒนางานประชาสัมพันธ์โรงเรียนต่อไป

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อชี้ให้เห็นถึงกระบวนการทางความคิดและประสิทธิภาพในการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตภาษีเจริญ ที่ได้จากทั้ง 3 แหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในด้านการบริหารงานบุคคลใน 3 แหล่งข้อมูลมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ ลักษณะและคุณสมบัติของบุคคลที่คัดเลือกและมีคำสั่งแต่งตั้งให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความคล่องตัว ประสานงานได้เก่ง เป็นผู้ที่รู้จักและศรัทธาของชุมชน เป็นผู้มีความประพฤติส่วนตัวดี บุคคลในองค์กรและนอกองค์กรต่างก็ยอมรับและรู้จัก เป็นคนเก่าแก่ของสถาบันซึ่งตรงกับแนวคิดของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2540 : 4) ซึ่งได้กล่าวถึงบุคลิกลักษณะของนักประชาสัมพันธ์ที่ดีว่า ต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความยิ้มแย้ม เป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นได้ดี นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความถนัดและความสามารถส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ในส่วนของวุฒิการศึกษาของฝ่ายประชาสัมพันธ์ที่รับผิดชอบไม่มีวุฒิที่จบมาทางนี้โดยตรงไม่แตกต่างกัน สาเหตุอาจมาจากทางสำนักการศึกษาไม่มีการเปิดรับสมัครสอบบรรจุในวิชาเอกนิเทศศาสตร์ หรือวิชาเอกที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้แต่ละโรงเรียนมีการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมปฏิบัติหน้าที่แทน

ส่วนการกำหนดครู - อาจารย์ให้ปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์ ได้เข้ารับการอบรมให้เข้าใจและยอมรับในงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างเช่นเดียวกับ กล่าวคืออยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุอาจเนื่องมาจากทางสำนักการศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้จัดหลักสูตร การอบรมในเรื่องการประชาสัมพันธ์แต่อย่างใด ดังนั้นทางสำนักงานการศึกษาควรมีการเปิดสอบบรรจุครูในวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์หรือถ้าไม่มีการเปิดสอบก็ควรจัดการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อให้ทุกคนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ ในการประชาสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

2. ประสิทธิภาพของการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้านการบริหารงบประมาณโรงเรียนได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้เงินมาสนับสนุนการจัดการศึกษา และการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางโรงเรียนไม่ได้จัดสรรงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ให้โดยตรงเฉพาะงบประมาณมีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานทุกอย่าง การทำงานทุกอย่างย่อมมีเรื่องของเงินเข้ามาเกี่ยวข้องดังแนวคิดของ ทิพาวดี เมฆสวรรค์ (2538 : 2) ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพว่า ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นถึงงบประมาณด้านการเงินเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างแน่นอน ดังนั้น

ทางโรงเรียน จึงจำเป็นต้องหาวิธีในการที่จะให้ได้มาซึ่งเงินที่จะสนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษาต่าง ๆ ของโรงเรียนรวมทั้งการประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้วย

ในส่วนของผู้บริหารได้มีการจัดสรรงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ไว้เฉพาะอย่างเป็นระบบและเหมาะสม ไม่แตกต่างกันและอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุอาจมาจากงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นงานหนึ่งใน 6 งานของโรงเรียน ดังนั้นงบประมาณที่จัดสรรมาให้จึงเป็นงบประมาณประจำปี ที่ทางโรงเรียนจะต้องมีนโยบายและบริหารจัดการเองให้เพียงพอในหนึ่งปีการศึกษา

3. ประสิทธิภาพของการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมีนโยบายในการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่าประหยัดให้เกิดประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนจัดบัญชีครุภัณฑ์ที่เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ไว้อย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน ไม่มีความแตกต่างและอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวความคิดของ ภรณ์ มหามนต์ (2529 : 12) ได้กล่าวถึง ความหมายและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประชาสัมพันธ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สื่อวัสดุอุปกรณ์มีความสำคัญต่อการสื่อสารให้สองทางเข้าใจกันและถูกต้อง กล่าวคือ อาจสืบเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารจะต้องมีการตรวจสอบและต้องมีความโปร่งใส ดังนั้นงบประมาณที่ได้มาจะต้องมีการใช้จ่ายอย่างเป็นระบบ มีคณะกรรมการทำงานกันเป็นทีม มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ในส่วนของผู้บริหารสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมีการวางแผนเพื่อการผลิตสื่อและมีการดูแลจัดเก็บสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อให้ใช้ได้อย่างคล่องตัวมีลักษณะไม่แตกต่างกันและอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือทุกโรงเรียนมีการกำกับดูแลและจัดเก็บสื่อวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ได้ทันเหตุการณ์และสนองความต้องการของงานดังปรากฏในแบบสอบถามและการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารอย่างไรก็ตาม ก็ยังมีหลักฐานการให้คำสัมภาษณ์ของผู้บริหาร ที่ได้กล่าวถึงการนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะพบข้อแตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กับโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก กล่าวคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ขณะนี้ได้พัฒนาระบบสื่อสารสนเทศ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในโรงเรียนถึงระดับการใช้ระบบ " มัลติมีเดีย " แต่ในขณะเดียวกันถ้าหันกลับมามองโรงเรียนขนาดกลางถึงขนาดเล็ก สื่อเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ในขณะนี้ที่ทันสมัยที่สุด คือ โทรศัพทมือถือ, เครื่องกระจายเสียง บางโรงเรียนอาจมีบ้างในส่วนของการเล่นผลงานด้วย power point ดังนั้นในส่วนของ การนำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้มีแนวโน้มมากขึ้นในปัจจุบัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านวิธีการและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ผู้บริหารจัดให้มีระบบในการสื่อสารภายในเพื่อให้บุคลากรได้ทราบความเคลื่อนไหวและความเข้าใจอันดีต่อกัน โดยใช้สื่อหลาย ๆ ช่องทางเช่น จดหมายข่าว บ้ายนิเทศ หนังสือเวียน โทรศัพท เสียงตามสาย และผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน มีการประชุมปรึกษาหารือกัน และมีการประชุมนักเรียน เพื่อแจ้งข่าวสารและระเบียบปฏิบัติหรือกิจกรรมของโรงเรียนให้นักเรียนได้ทราบอยู่เป็นประจำ โรงเรียนได้มีการจัดทำเอกสาร แผ่นพับ จุลสาร วารสาร เพื่อแจ้งกิจกรรมและข้อมูลข่าวสารให้นักเรียนและผู้ปกครองทราบ ไม้มีความแตกต่างกันและอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าทางโรงเรียนได้มองเห็นความสำคัญของการให้ความชัดเจน ในการบริหารงาน และให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจสอดคล้องกับการบริหารงานแบบ SBM (school bast management) ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าโรงเรียนใดก็ตามถ้ามีการบริหารงาน โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และมีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ถูกต้อง รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์แล้วงานทุกอย่างก็จะพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว โดยพิจารณาการตอบแบบสอบถามและการให้คำสัมภาษณ์ของผู้บริหารและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัยเอง มีความเห็นที่สอดคล้องและตรงกันหรือสอดคล้องกับแนวความคิดของ Gibson และคณะเสนอว่าวิธีการที่เหมาะสมที่สุด ในการพยายามสร้างแนวทางการประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพให้เกิดขึ้นในองค์กรคือ การใช้แนวคิดพื้นฐานในทฤษฎีระบบเข้ามาเป็นเครื่องมืออธิบายถึงพฤติกรรมขององค์การทั้งภายในและภายนอกการวิเคราะห์ภายในองค์กร ก็จะช่วยให้เข้าใจว่าคนภายในองค์กรปฏิบัติงานเป็นรายบุคคลและเป็นส่วนร่วมอย่างไรและทำไมส่วนการวิเคราะห์ภายนอกองค์กรก็จะช่วยให้เข้าใจการกระทำขององค์การซึ่งสัมพันธ์กับองค์การอื่น ๆ ทั้งนี้ผู้บริหารองค์การจะต้องรับผิดชอบการจัดการกับพฤติกรรมขององค์การทั้งภายในและภายนอก ซึ่งพอสรุปได้ว่าการบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จได้ดีมีประสิทธิภาพนั้น การสื่อสารประชาสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอก จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรนำไปปฏิบัติและสื่อสารให้เข้าใจในเรื่องของข้อมูลข่าวสารที่ ชัดเจนถูกต้อง

5. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนด้านวิธีการและกิจกรรมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนภายนอกโรงเรียนจากแหล่งข้อมูลที่ได้รับมา พบว่า โรงเรียนได้มีการจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อชี้แจงนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ และระเบียบของโรงเรียนด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับความเห็นไม่แตกต่างกันและอยู่ในระดับมาก ถือว่าเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกโรงเรียน ซึ่งต้องมีการประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้เชิญผู้ปกครองมาพบปะสังสรรค์

ร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อจัดหาทุนการศึกษาหรือหารายได้ช่วยเหลือโรงเรียน โรงเรียนในเขตภาคีเจริญ ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากชุมชน ทำให้โรงเรียนมีรายได้มาสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษา อย่างเพียงพอ ซึ่งปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การบริหารงานของผู้บริหารมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้มีการส่งข่าวสารกิจกรรมและข่าวสารของโรงเรียนผ่านทางจดหมาย จุลสาร วารสาร หนังสือ ฯลฯ เพื่อแจ้งความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าหรือการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนอยู่เสมอ จากที่ผ่านมาย่อมแสดงให้เห็นถึงความประสบผลสำเร็จในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพราะจากการติดตาม ประเมินผล ในการประชาสัมพันธ์ออกไปแล้วผู้ปกครอง ชุมชนได้รับทราบมากน้อยแค่ไหน อาจติดตามจากการสอบถามนักเรียนหรือผู้ปกครองที่มาส่งนักเรียนอีกทางหนึ่ง นอกจากหลักการและวิธีการในการประชาสัมพันธ์แล้ว สื่อที่นำไปประชาสัมพันธ์ก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน สื่อการประชาสัมพันธ์พบจากแหล่งข้อมูลคือ สื่อตัวนักเรียน ครู บุคลากรทุกคน เสียงตามสาย แผ่นพับ จุลสาร วารสาร จดหมายข่าว ป้ายนิเทศ ฯลฯ ทุกโรงเรียนมีการนำมาใช้ไม่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าเป็นการติดตามและประเมินผลงานบริหาร งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จะเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาปรับเปลี่ยนวิธีการ และสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนและสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร
  - 1.1 ด้านบุคลากร โรงเรียนควรจัดหาบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางด้านนิเทศศาสตร์และมีบุคลิกภาพเหมาะสมมารับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์
  - 1.2 ด้านงบประมาณ โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ไว้เป็นการเฉพาะ
  - 1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและจัดหาเครื่องมือสื่อประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการประชาสัมพันธ์
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานครทั้งหมด เพื่อนำผลไปพัฒนาการบริหารงานด้านการประชาสัมพันธ์ ความสัมพันธ์กับชุมชน และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาโครงสร้างการจัดการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเขต กับโรงเรียนในสังกัดว่าจะมีรูปแบบที่จะประสานสอดคล้องกันอย่างไรจึงจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 ควรมีการศึกษา รูปแบบการพัฒนาบุคลากรด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน